

Socialfaglig analyse ifm. ekstern revisionsundersøgelse af KFUM's SoldaterRecreation i Høvelte og det specialiserede botilbud Vesterhavsgaarden

17. november 2025

1 Formål og grundlag

Nærværende analyse er gennemført som led i den eksterne revisionsundersøgelse af KFUM's SoldaterRecreation i Høvelte og det specialiserede botilbud Vesterhavsgaarden, som Forsvarsministeriet har iværksat. Analysen er gennemført i perioden august - november 2025.

Formålet med den samlede revisionsundersøgelse er dels at gennemgå de økonomiske forhold, dels at belyse den socialfaglige kvalitet i de to tilbud. Den økonomiske revision omfatter forvaltningen af finanslovstilskuddene, mens den socialfaglige analyse, som dette notat dækker, har til formål at vurdere: Om de leverede indsatser lever op til kontrakten med Veterancentret (VETC), og om de kontraktlige rammer kan forbedres, herunder om rammerne for VETC's tilsyn er tilstrækkelige i forhold til de opgaver, som leverandørerne er sat til at løfte.

Baggrunden for undersøgelsen er en række kritikpunkter fra kommuner, beboere og presse, der bl.a. har sat spørgsmålstejn ved den faglige indsats, arbejdsmiljøet og anvendelsen af midler, samt tilstrækkeligheden af VETC's retningslinjer og tilsyn.

Konkret belyser den socialfaglige undersøgelse:

- Rammerne for den socialfaglige indsats, jf. kontrakt/partnerskabsaftale mellem tilbud og VETC
- Målgrupperne for de to tilbud
- Tilbuddenes kompetencer
- Tilbuddenes socialfaglige metoder
- Løbende rapportering til VETC
- Effektmål
- VETC's tilsyn
- Vurderinger fra nuværende og tidligere beboere på de to tilbud.

Da de to tilbud har forskellig karakter, belyser undersøgelsen hvert tilbud særskilt og opstiller en række anbefalinger til det enkelte tilbud samt til VETC's indsats på tværs af de to tilbud.

Analysen bygger på et omfattende skriftligt grundlag, jf. bilag i kapitel 4. Hertil er der gennemført interview med langt hovedparten af de nuværende og tidligere beboere samt interview med medarbejdere på de to tilbud og den daglige ledelse. Herudover er der gennemført interview med ledelsen af KFUM's Soldatermission og Fonden Kvadderkjær. Endelig er der gennemført interview med Veterancenteret, og der er indhentet supplerende perspektiver gennem interview med en tidligere medarbejder på KFUM's SoldaterRecreation i Høvelte og med journalisten bag de kritiske artikler i Olfi.

Analysen bygger således på både skriftlig dokumentation og en lang række interview.

Interviewene med tidligere og nuværende beboere på de to tilbud peger på, at tilbuddene er relevante og dækker veteranernes behov. Særligt i forhold til Vesterhavsgaarden peger veteranerne på, at de fysiske rammer er gode, og at de oplever at modtage en god indsats. For KFUM's SoldaterRecreation i Høvelte er billedet mere nuanceret – efter stærk kritik af den tidligere indsats, peger de nuværende beboere på, at ændringer i både ledelse og medarbejdere, opkvalificering m.m. har skabt et godt

grundlag for tilbuddet fremadrettet. Samlet set er der således tilfredshed med de to tilbud blandt veteranerne.

BCG har dog identificeret en række forbedringspunkter for den socialfaglige indsats både hos Veterancenteret og tilbuddene. Anbefalingerne fremgår nedenfor for hhv. Vesterhavsgaarden og KFUM og er markeret med *kursiv* under de enkelte temaer.

En generel anbefaling er at sikre et solidt tilsyn med tilbuddene og herunder særligt KFUM's Soldater-Rekreation, der aktuelt ikke er underlagt Socialtilsynet. Dette kan ske ved, at Socialtilsynet systematisk gennemfører tilsyn med de enkelte tilbud med særsomt fokus på den særlige indsats for veteraner. Det kan også ske ved at styrke Veterancenterets tilsyn med tilbuddene – dette udfoldes nærmere nedenfor.

2 Det specialiserede botilbud Vesterhavsgaarden

Det specialiserede botilbud Vesterhavsgaarden, også kaldet Surfsgaarden Agger, driftes som en del af Fonden Kvadderkjær, der i alt driver tre specialiserede botilbud. Vesterhavsgaarden er godkendt til 11 beboere i selvstændige lejligheder. Botilbuddet er godkendt til pladser under Servicelovens §§ 107 (midlertidige botilbud) og 110 (herberger).

Kontrakten med Fonden Kvadderkjær blev indgået i 2022, og der ydes et årligt tilskud på 5 mio. kr. med mulighed for forlængelse i op til 5 år.

2.1 Målgruppen

Målgruppen for Vesterhavsgaarden er fastsat i kravspecifikationen, der indgår som bilag til kontrakten. Heraf fremgår det, at tilbuddet skal kunne rumme særligt udsatte veteraner med svære psykiske reaktioner efter udsendelse, ofte kombineret med misbrug og en impulsiv og til tider konfliktskabende adfærd. Det udtrykkes:

“Målgruppen for botilbuddet er særligt udsatte veteraner, som har svære reaktioner efter udsendelse og ofte har et samtidigt behov for behandling og håndtering af misbrug (fx stofmisbrug). Særligt for målgruppen er også, at de ofte har en impulsiv og til tider konfliktskabende adfærd. Det specialiserede botilbud skal derfor kunne arbejde med veteraner, som har indtil flere mislykkede støtte- og behandlingstilbud bag sig og deraf ofte kun ringe tillid og motivation for at kunne indgå i et nyt tilbud.”

Tilbuddet er således tiltænkt borgere med komplekse udfordringer.

Tilskuddet fra VETC gives mhp. at kunne drive et specialiseret botilbud, der kan sikre midlertidigt ophold til veteraner, som kun i mindre grad har gavn af eksisterende botilbud. Botilbuddet skal således være et supplement til de eksisterende tilbud. Tilskudsmidlerne skal anvendes til ydelser omfattet af kontrakten, som ikke allerede er dækket af den takst, kommunerne betaler. Aftalen indeholder desuden krav om drift af to akutpladser, som er kortvarige ophold på maksimalt tre dage, der skal kunne rumme en bredere gruppe af veteraner i akut krise, fx ved familiekonflikter, pludselig hjemløshed eller andre akutte hændelser. Kontrakten fastsætter således, at botilbuddet som minimum skal omfatte fem faste pladser og to akutpladser.

De faste pladser er omfattet af Servicelovens §§ 107 og 110, mens akutpladserne oprindeligt blev etableret inden for § 110-rammen. Dette gav dog udfordringer, da beboere dermed i praksis ikke kunne udskrives efter tre dage, når de formelt var indskrevet under Serviceloven. Efter dialog med Socialtilsyn Nord blev akutpladserne derfor i marts 2025 redefineret som pladser uden for Serviceloven.

Veteraner med et massivt misbrug eller i substitutionsbehandling er ikke i målgruppen for længerevarende ophold, men kan benytte akutpladserne. Dermed fungerer de to akutpladser som en sikkerhedsventil, der også kan være en vej til at finde et relevant tilbud. VETC anser disse pladser som en essentiel del af aftalen, da de giver mulighed for en pause og noget hjælp for veteraner, som står uden andre muligheder i systemet. Brugen af akutpladserne og afgrænsningen af målgruppen har dog været et gennemgående tema i statusamtalerne mellem Vesterhavsgaarden og VETC. Flere gange er det fx blevet fremhævet, at tre dages ophold ofte ikke er tilstrækkeligt til hverken at indskrive en veteran i et længere forløb eller støtte vedkommende videre til et andet tilbud.

Opfølgninger fra de løbende statusmøder dokumenterer, at hovedparten af veteranerne på botilbuddet enten er i aktivt misbrug eller har en misbrugshistorik. I den seneste status opgøres det, at ni ud af de ti nuværende indskrevne har haft misbrugsproblemer. Flere episoder med overdosis eller meget højt forbrug af alkohol og narkotika har givet anledning til indlæggelser eller tilspidsede situationer, som har påvirket både øvrige beboere og medarbejdere. Vesterhavsgaarden beskriver selv, at det til tider er en udfordring at rumme beboere med et aktivt misbrug sammen med veteraner, der fx lige er kommet ud af et misbrug.

Målgruppen omfatter dermed veteraner med markante udfordringer og brug for betydeligt med socialfaglig støtte. Dette afspejler sig også i døgnbemandingen, hvor der minimum er to medarbejdere til stede fra kl. 22 til kl. 08 – her bemandes tilbuddet altså med én vågen og én sovende medarbejder.

Samlet set vurderes målgruppen som relevant, dog kan det overvejes at tydeliggøre de lidt forskellige målgrupper for hhv. akutpladser, § 107 og § 110, og hvordan disse pladser indgår i en samlet tilbuds-vifte på veteranområdet. Det vurderes, at dette kan bidrage til at tydeliggøre veteranindsatsen både for kommunerne, tilbuddene og borgerne samt afstemme forventninger til indsatsen på det enkelte tilbud.

Det kan herudover overvejes at fokusere indsatsen for veteraner med hhv. lettere og mere komplekse behov på forskellige fysiske lokationer mhp. at understøtte trivsel og rehabilitering bedst muligt. Herunder kan det som nævnt overvejes at etablere et særligt tilbud til veteraner med mere komplekse problemer.

2.2 Visitation

Der er forskel på visitationsproceduren til de forskellige typer pladser på Vesterhavsgården.

Kommunerne visiterer til de midlertidige pladser under Servicelovens § 107 og foretager typisk en VUM-udredning, inden borgeren visiteres til tilbuddet. Kommunerne har også ansvar for løbende opfølgning og personrettede tilsyn ift. disse beboere.

Vesterhavsgården har ansvar for visitation til herbergspladserne under Servicelovens § 110. I praksis anvendes ICM-modellen som redskab til vurdering mhp. at sikre systematik. Herudover anvendes Housing First Danmarks udviklede skabeloner til udredning.

For akutpladserne ligger visitationen ligeledes hos Vesterhavsgården. Her fastslår kontrakten, at visitationsproceduren som minimum skal omfatte en målgruppeafklaring, vurdering af funktionsniveau,

formål med opholdet, motivation, sikkerhedsvurdering samt koordinering med relevante eksterne aktører. Kontrakten fastsætter dog ikke krav til visitationsmetoden.

Akutpladserne anvendes som en kort pause for tidligere beboere eller til at udrede nye veteraners behov og identificere det rette tilbud for dem. Tilsvarende kan pladser efter Servicelovens § 110 anvendes til at udrede behov og sikre tid til at finde et relevant tilbud. VETC indgår desuden i tæt samarbejde med Vesterhavsgaarden om brugen af pladserne, hvilket begge partner beskriver som positivt.

Selvom målgruppen ifølge kontrakten er bred, oplever Vesterhavsgaarden selv en fleksibilitet i samarbejdet med VETC, hvor beboere hurtigt kan viderevisiteres, hvis de fx ikke ønsker at arbejde med deres misbrug, eller hvis botilbuddet får for mange komplekse borgere ind, der præger den eksisterende beboergruppe negativt.

Gennemgangen af 11 anonymiserede visitationsskemaer bekræfter, at der anvendes et fast skema – typisk indgår der en kort beskrivelse af veteranens situation og ønsker som grundlag for målgruppeafklaring. Beskrivelsen er dog ofte forholdsvis kortfattet, og der savnes mere information om fx netværk.

Visitationsskemaerne bekræfter, at målgruppen er veteraner med komplekse og sammensatte problemstillinger (psykisk, fysisk, socialt). Opholdet på Surfgaard Agger ses typisk som et støttet mellemtrin mellem kaotisk, ustruktureret tilværelse og et stabilt, selvstændigt liv — med fokus på struktur, tryghed, mestring og social reintegration.

Socialtilsynet giver positive tilbagemeldinger ift. Vesterhavsgaardens målgruppeafklaring.

BCG vurderer, at tilgangen til visitationen til akutpladserne og herbergspladserne på det foreliggende grundlag virker relevant. Det vil dog være en fordel, hvis målgrupperne for de enkelte tilbud tydeliggøres jf. tidligere anbefaling – dette vil både lette visitationen og forventningsafstemningen med kommuner og andre samarbejdspartnere. Herudover anbefales det, at visitationssamtalerne i højere grad omfatter elementer som relationer og netværk.

2.3 Den socialfaglige indsats

Kontrakten opstiller eksplicitte krav til det socialfaglige indhold. Aktiviteterne på Vesterhavsgaarden skal bl.a. “udvikle sociale færdigheder, træne færdigheder inden for almen daglig livsførelse, fx madlavning, rengøring, personlig hygiejne, skabe netværk, skabe struktur og indhold i hverdagen, udvikle veteranens bo-evne, øge veteranens bevidsthed om styrker og udfordringer samt øge veteranens mestring af eget liv, herunder veteranens helbred”. Det angives ligeledes i kontrakten, at opholdet er betinget af deltagelse i disse aktiviteter, om end det vurderes individuelt ud fra den enkelte veterans ressourcer.

Konkret angiver statusrapporterne, at Vesterhavsgaarden arbejder med Housing First, mens Kognitiv resursefokuseret anerkendende pædagogik (KRAP) fungerer som det pædagogiske fundament.

Indsatsen målrettes den enkelte beboers behov. I den seneste socialfaglige statusrapport opgøres det, at ni ud af ti beboere på daværende tidspunkt havde igangværende samtaleforløb med huspsykologen.

Socialtilsynet konstaterer ligeledes, at Vesterhavsgaarden anvender anerkendte og systematiske metoder, og at disse er godt forankret i praksis.

Der har været rejst kritik af, at miljøet på Vesterhavsgården ikke var inkluderende ift. alle beboere. Dette kan dog ikke genkendes i oplevelsen fra de interviewede beboere, ligesom det ikke fremgår af hverken Socialtilsynets vurderinger eller VETC's løbende tilsyn.

På grundlag af dokumentationen vedr. medarbejdernes faglige kompetencer, videreuddannelse og systematiske metodeanvendelse samt Socialtilsynets vurdering heraf vurderes der at være et relevant socialfagligt indhold og niveau. Det kan overvejes at supplere de faglige tilgange med recovery-orienteret rehabilitering mhp. at styrke rehabiliteringsaspektet yderligere.

Herudover bør det socialfaglige indhold indgå mere eksplicit i den løbende opfølgning og VETC's tilsyn med fokus på at sikre, at indsatsen er relevant og tilstrækkelig til målgruppen. Hvis det vælges, at Socialtilsynet udelukkende skal varetage tilsynet, bør der her sikres et særskit fokus på den særlige indsats til veteraner.

Opholdsplaner

Kontrakten fastsætter, at der skal udarbejdes en individuel opholdsplan for alle veteraner, og at den skal påbegyndes indenfor 30 dage efter indflytning. Planen skal beskrive funktionsniveau, motivation, hoved- og delmål, samarbejde med aktører og netværk samt fastlagt opfølgningsfrekvens.

Planerne skal jf. kontrakten revurderes løbende og mindst hver 4. måned, ligesom der skal føres løbende journal.

Konkret anvender Vesterhavsgaarden en skabelon fra Housing First, når der udvikles opholdsplaner. Herudover har kommunerne dog også udviklet planer for den enkelte borger ifm. visitation til tilbud efter Servicelovens § 107, typisk ud fra VUM.

BCG har i forbindelse med undersøgelsen gennemgået 10 anonymiserede opholdsplaner. Der indgår heri opholdsplaner, som er formuleret af borgeren selv og angiver, hvad borgeren ønsker at opnå. Disse mål er skrevet i *jeg-form* og afspejler borgerens personlige motivation og daglige praksis. De er konkretiseret i delmål og fokuserer på handling, mestring og gradvis selvstændighed.

Udviklingsplanerne vurderes at være et godt udgangspunkt for indsatsen. De har dog ret enslydende mål og anvender i et vist omfang fagudtryk – nedenstående mål går således igen i flere planer:

- jeg tager konstruktivt imod vejledning, støtte og guidning fra personalet
- jeg ønsker at inkorporere en struktur i min hverdag igen
- jeg øver mig i at socialisere og interagere...
- ADL - jeg skal indgå i vedligeholdelse, rengøring og praktiske opgaver i min lejlighed.

Socialtilsynet konstaterer ligeledes, at Vesterhavsgaarden generelt dokumenterer borgernes udvikling i opholdsplaner.

BCG har endvidere gennemgået 10 anonymiserede bestillinger fra hjemkommuner, som tilsvarende angiver borgerens mål og opfølgning på disse, men hvor borgeren fremgår i 3. person og typisk i fagsprog.

Det anbefales at fastholde de borgerrettede opholdsplaner, som veteranen selv formulerer, i alle forløb mhp. at veteranens egen motivation kan være drivkraften i opholdet. Det anbefales i forlængelse heraf i højere grad at anvende veteranens egne formuleringer mhp. at gøre målene så konkrete som muligt og sikre ejerskab hos den enkelte veteran.

Samarbejdsflader

Kontrakten fastsætter, at leverandøren har et særligt ansvar for at etablere samarbejder med andre relevante fagpersoner og indsatser for den enkelte borger, herunder evt. socialpædagogisk støtte i eget hjem, regionen, kommunen, egen læge mv. Formålet er, at veteranen oplever indsatsen som sammenhængende og helhedsorienteret.

Dermed signalerer kontrakten en forventning om en høj grad af koordinering og ansvarstagen fra Vesterhavsgaarden – et forhold, der er meget centralt for, at indsatsen lykkes.

I statusrapporterne beskrives det, hvordan nogle af veteranerne deltager i samtaler på misbrugscentret i Thisted kommune, koordinationen til andre tilbud fremgår dog ikke så klart af opholdsplanerne. Samtidig konstaterer Socialtilsynet, at der i mindre grad er fokus på beskæftigelse i planerne. Det anbefales derfor, at der sættes yderligere fokus på koordinationen med andre relevante fagpersoner og myndigheder i opholdsplanerne mhp. at styrke veteranernes forløb og udvikling yderligere.

2.4 Medarbejdernes kompetencer

Kontrakten fastsætter, at der skal være en overvægt af personale med social- eller behandlingsfaglig baggrund, og at medarbejderne skal tilbydes supervision mindst hver sjette uge. Der er dermed fastlagt visse faglige minimumskrav, men uden at det præciseres, hvordan kompetencesammensætningen konkret skal være, eller hvordan VETC kan følge op herpå.

Statusmødereferaterne dokumenterer den konkrete personalesammensætning. Pr. 1. kvartal 2025 (uændret siden 2024) bestod medarbejdergruppen af 12 socialfaglige medarbejdere – heraf seks med en pædagogisk profil og seks med en sundhedsfaglig baggrund. Derudover er der tilknyttet en ekstern fysioterapeut, to rådgivere og en psykolog samt praktisk personale (kok og pedel). Ledelse, støttefunktioner og vikargruppen indgår ikke i denne opgørelse. Der er døgnbemanding med mindst to medarbejdere, hvoraf den ene er vågen og den anden sovende i tidsrummet 22:00-08:00.

Psykologfunktionen er i de seneste år blevet styrket. I 1. kvartal 2025 (uændret siden 2024) havde huspsykologen samtaler med alle beboere og faste forløb med ni ud af ti. Psykologen faciliterede desuden ugentlige gruppesamtaler med bred opbakning. Endvidere gennemførte alle medarbejdere i 2023 en Housing First-uddannelse, hvilket understøtter arbejdet med et fælles metodisk fundament.

Ifølge statusrapporterne og den tilsendte oversigt over ansættelser og fratrædelser har personalegruppen været stabil med meget lav personaleomsætning.

Socialtilsynet har siden botilbuddets åbning konsekvent vurderet Vesterhavsgaarden meget positivt ift. personalets baggrund og sammensætning. Samlet set fremstår medarbejdergruppen fagligt velkvalificeret ift. målgruppen og den faglige indsats.

I interviewene med nuværende og tidligere beboere giver disse udtryk for, at de oplever medarbejderne meget kompetente, imødekommende og opmærksomme på individuelle behov.

På denne baggrund anbefales det, at kravene til personalets faglige kompetencer fastholdes i kontrakten fremadrettet, og at VETC ved tilsyn følger op på, at kompetencerne er relevante ift. indsatsen målrettet veteraner. Aktuelt fremgår beskrivelsen af kompetencer ret summarisk i statusrapporterne – tilsynet bør fremover forholde sig til en oversigt over de konkrete medarbejdere inkl. uddannelse og anciennitet. Til gengæld kan kontraktens bestemmelser om indstilling, fremtoning og påklædning evt. udgå, da disse er et mere lokalt anliggende for Vesterhavsgaarden.

2.5 Socialfaglig rapportering, herunder effektmål

Kontrakten fastlægger, at leverandøren hvert år på statusmødet i første kvartal skal forelægge en samlet socialfaglig evaluering. Denne skal omfatte en beskrivelse af beboergruppen og indsatsen, antal visitationer (gennemførte og heraf afviste), belægningsprocent for akutpladser, antal faste beboere pr. måned og i gennemsnit, alvorlige hændelser, medarbejdersammensætning samt udviklings- og fokuspunkter.

Disse elementer indgår systematisk i statusrapporterne. Det kan dog virke som om, at dele af rapporter er kopier fra tidligere rapporter.

Evalueringen skal samtidig dokumentere status for de fastsatte effektmål, der aktuelt omfatter:

- At veteranerne opnår en øget forståelse og accept af deres støttebehov.
- At de bliver bedre til at mestre psykiske symptomer (fx vrede, angst og undgåelsesadfærd) i løbet af og efter opholdet.
- At veteraner med misbrug reducerer eller ophører med misbruget under og efter opholdet.
- At veteranerne to til seks måneder efter udflytning kan fastholde mål fra opholds- og udslusningsplaner.

I statusrapporterne vurderes de tre første mål på tværs af rapporter som opfyldt. Derimod har det vist sig vanskeligt at dokumentere det fjerde mål om fastholdelse efter udflytning, der konsekvent er angivet som uafklaret.

Effektmålingerne gennemføres i praksis gennem selvrapporteringsskemaer udviklet i samarbejde med rådgivere, suppleret med interviews med beboere og medarbejdere og opfølgning i op til seks måneder efter udflytning.

Skemaerne indeholder spørgsmål om trivsel ("Hvordan har du generelt haft det de sidste 14 dage?"), støttebehov ("Har du under dit ophold på Vesterhavsgaarden opnået større forståelse/accept af dine støttebehov?"), mestring af symptomer ("Er du blevet bedre til at mestre det, der kan være svært?") samt misbrugsadfærd (hyppighed, type og mængde af rusmiddelbrug før og under opholdet).

Flere beboere ønsker ikke at besvare spørgsmålene, hvilket i praksis betyder, at rådgiverne hjælper dem igennem processen. Dette er særligt udfordrende ift. beboere, som er fraflyttet Vesterhavsgaarden. Erfaringerne med udfyldelse af skemaerne er ikke enestående for Vesterhavsgaarden men opleves i mange andre sociale tilbud.

Datagrundlaget rummer væsentlige svagheder. Det er uklart, hvor ofte og hvornår målingerne gennemføres, og resultaterne opdeles ikke mellem nuværende og fraflyttede beboere. Det gør det vanskeligt at identificere mønstre over tid eller vurdere fastholdelse efter udflytning.

De nuværende effektmålinger giver et vist indblik i beboernes udvikling under opholdet, men grundlaget for systematisk opfølgning er usikkert. Især målet om fastholdelse efter udflytning lader sig ikke vurdere på baggrund af de eksisterende data.

VETC har i 2025 efterspurgt en øget detaljegrad i afrapporteringen.

Det anbefales, at der sker en forenkling af effektmålene med fokus på at arbejde med få mål, der både giver relevant viden til Vesterhavsgaarden og til VETC samt er lette at anvende i praksis. Det kan fx være gennem anvendelse af FIT eller FIT-inspirerede spørgsmål, der har fokus på, om borgeren oplever indsatsen som nyttig og har tillid til fagpersonerne. Det kan også overvejes at anvende et enkelt redskab til

måling af trivsel fx WHO5. Herudover er det relevant at arbejde med mere kvantitative opgørelser af, hvorvidt borgeren er i og fastholder egen bolig, får og fastholder job samt reducerer misbrug efter de forlader Vesterhavsgaarden.

Endelig kan der med fordel opstilles krav til rapporteringen af effektmålene, med henblik på at sikre mulighed for at følge borgere over tid og følge udviklingen i tilbuddets praksis.

2.6 Veteranernes oplevelse af Vesterhavsgaarden

Veteranernes egen vurdering af indsatsen på Vesterhavsgaarden er blevet belyst gennem interviews med syv af de 11 nuværende beboere og telefoniske interviews med syv tidligere beboere, som er udflyttet i 2024 eller 2025. Samlet set omfatter interviewene dermed hovedparten af de tidligere og nuværende beboere. De interviewede veteraner er udvalgt af VETC.

Interviewene har fokus på at belyse beboerperspektiver på den faglige indsats, herunder veteranernes oplevelser af de fysiske rammer, den sociale indsats, medarbejderne og ledelsen samt mulige forbedringspunkter.

Nogle af de interviewede veteraner har boet på Vesterhavsgaarden i længere tid, mens andre har boet på tilbuddet i få måneder. På tværs af interviewene ses dog en tydelig overensstemmelse mellem tidligere og nuværende beboeres oplevelser af stedet, og der er kun begrænsede forskelle i deres beskrivelser af rammer, miljø og den støtte, de modtager på Vesterhavsgaarden.

Generelt beskriver beboere, at deres ophold på Vesterhavsgaarden har været overordnet positivt og en meningsfuld periode, hvor de har oplevet ro, støtte og mulighed for at genfinde retning i livet. Flere fremhæver, at rammerne – boligen, naturen og den rolige atmosfære – har haft en positiv indvirkning på trivsel og overskud. Hverdagen på Vesterhavsgaarden beskrives generelt som struktureret og engagerende med aktiviteter, der styrker trivsel og udvikling gennem naturoplevelser, bevægelse og socialt samvær.

Flere beskriver dog, at beboernes varierende overskud og motivation betyder, at aktiviteter i nogle tilfælde må aflyses med kort varsel. Selv om der er forståelse for dette, er der blandt særligt tidligere beboere også efterspørgsel efter endnu mere forudsigelighed.

Oplevelsen af medarbejderne er gennemgående præget af tillid og anerkendelse, hvor medarbejderne beskrives som engagerede, lydhøre over for den enkeltes behov og med en god samlet vifte af kompetencer. Generelt opleves ledelsen som tilgængelig og fleksibel og med langsigtet støtte af veteraner for øje. Flere skildrer et godt samarbejde mellem beboere og medarbejdere om individuelle udviklingsplaner, hvor målene opleves relevante.

Adspurgte om forbedringspunkter peger mange på, at det kan være en udfordring, når der blandt beboerne er mange med et aktivt misbrug – det kan udfordre fællesskabet og kan også være en udfordring for medarbejderne. Det skal dog fremhæves, at den nuværende beboergruppe oplever dette som et mindre problem, da der det seneste år er kommet tydeligere retningslinjer for adfærd og en lavere tolerance i forhold til beboere med stort misbrug.

Samtidig peger mange på samarbejdet med hjemkommunerne som en udfordring, og der opleves store forskelle i støtten på tværs af kommuner både i forhold til opholdets længde og overgangsfasen i forhold til bolig, misbrugsbehandling m.m. Flere fremhæver udfordringer med langsom sagsbehandling af videre forløb eller pres for hurtig udflytning fra hjemkommunen. Enkelte oplever dog også god kommunal støtte gennem hele forløbet og målrettede supplerende indsatser fx mulighed for

mentorordning. Vesterhavsgaarden beskrives gennemgående som en god støtte i samarbejdet med kommunerne, der støtter dialogen og bidrager til at skabe kontinuitet i forløbet. Enkelte tidligere beboere peger dog på, at der kunne være yderligere koordinering med hjemkommunerne.

Samlet tegner interviewene et positivt billede af Vesterhavsgaarden, som et tilbud med stærke relationelle kvaliteter, høj medarbejdertilstedeværelse og et anerkendende pædagogisk udgangspunkt.

2.7 Tilsyn med Vesterhavsgaarden

Der gennemføres socialfaglige tilsyn med Vesterhavsgaarden både fra Socialtilsynet og fra VETC.

Tilsyn fra Veterancentret

Kontraktens § 21 angiver, at Vesterhavsgaarden er underlagt tilsyn, og at dette fx kan gennemføres som tilsyn efter Serviceloven, løbende tilsyn, opfølgning på utilsigtede hændelser og uanmeldte tilsyn.

I praksis hviler tilsynet primært på de kvartalsvise statusmøder, der fungerer som VETC's løbende opfølgning på kontraktens efterlevelse. Agendaen er således også fastlagt i kontrakten og omfatter bl.a. status for beboergruppen, visitationer, akutpladsernes anvendelse, alvorlige hændelser, konfliktniveau, medarbejdersammensætning, forslag til løsninger på konkrete problematikker, aktioner siden sidste møde, evaluering af samarbejdet og forventede fremadrettede vanskeligheder. Herudover drøftes opnåelse af de fastsatte effektmål.

Statusmøderne kombineres ofte med en rundgang i huset, hvor VETC's repræsentanter observerer og taler med medarbejdere og enkelte beboere.

Samarbejdet beskrives af begge parter som godt. Vesterhavsgaarden fremstår samarbejdsvillig og professionel og efterspørger løbende sparring fra VETC, når der opstår udfordringer.

Statusrapporterne er imidlertid, som tidligere beskrevet, ofte præget af gentagelser, hvor mange beskrivelser af fx beboergruppen og samarbejdet genbruges fra tidligere rapporter. Herudover er referaterne fra statusmøderne kun til dels et udtryk for, at der føres et egentlig tilsyn.

VETC har på papiret en bred tilsynskompetence, men i praksis hviler tilsynet på statusmøder og dialog kombineret med besøg på stedet. Dette giver fleksibilitet og kan understøtte et godt samarbejde, men reducerer samtidig muligheden for et stringent og solidt tilsyn. BCG anbefaler derfor, at der udvikles et fast koncept for tilsynet, der både bygger på opfølgning på effektmål, statusrapportering fra tilbuddet (med mulighed for at VETC kan stille særlige spørgsmål, som skal besvares i disse), overblik over medarbejders uddannelsesbaggrund og anciennitet, gennemgang af udvalgte opholdsplaner og faglig dokumentation samt dialog med veteraner og medarbejdere, som er udvalgt på forhånd af VETC. Interviewene skal bl.a. belyse relevansen af den faglige indsats og oplevelsen af miljøet. Konceptet kan med fordel anvendes bredt ifm. tilsyn på VETC's tilbud.

Som alternativ til VETC's tilsyn kan det overvejes at udvide Socialtilsynet, så der sikres fokus på de særlige aktiviteter og kompetencer på veteranområdet. Dette bør dog suppleres med systematisk rapportering på kontraktmål.

Socialtilsynet

Socialtilsynet fører socialfagligt og økonomisk tilsyn med de pladser på Vesterhavsgaarden, der er godkendt efter Serviceloven. Dette følger af godkendelsen under §§ 107 og 110. Tilsynet omfatter dermed ikke akutpladserne, som fra marts 2025 efter vejledning fra Socialtilsyn Nord ikke længere er

omfattet af Serviceloven. For at sikre gennemsigthed er økonomi og vagtplaner for akutpladserne efter instruks fra Socialtilsyn Nord derfor også adskilt fra de øvrige pladser.

Tilsynsrapporterne fra 2023 og 2024 giver samlet set et billede af et velfungerende tilbud, der generelt scorer højt på de fleste kvalitetsområder med enkelte vedvarende udviklingspunkter.

Et gennemgående styrkepunkt er borgernes oplevelse af at blive mødt anerkendende og inkluderende. Tilsynet beskriver, at beboerne generelt trives, indgår i fællesskaber og udvikler sociale relationer. Aktiviteter som surfing og andre vandsportsaktiviteter vurderes at have en positiv effekt på både fysisk og psykisk trivsel. Også borgernes medinddragelse og selvbestemmelse fremhæves meget positivt i begge år.

Ledelsen vurderes som kompetent og fagligt stærk med fokus på supervision og udvikling af medarbejderne. Der lægges vægt på en solid organisering, lav personalegennemstrømning og specialistkompetencer inden for bl.a. psykiatri og veteranområdet. På dette område gives der konsekvent høje scorer.

De fysiske rammer vurderes som hensigtsmæssige, og efter en væsentlig ændring i 2024 fremhæves de som "fremragende" og bl.a. fuldt lydisolerede. Økonomien vurderes som bæredygtig, med en gennemsigtig anvendelse af midlerne og rimelig sammenhæng mellem pris og kvalitet.

På trods af de mange styrker peger tilsynene også på tilbagevendende udfordringer. Det gælder især manglen på systematiske handleplaner for uddannelse og beskæftigelse, hvor indikatoren i både 2023 og 2024 vurderes at være utilstrækkeligt opfyldt. Socialtilsynet har desuden anbefalet at integrere kvantitative trivselsmålinger (fx WHO-5) og at udarbejde en årlig kompetenceplan med konkrete opfølgningsmål. Disse forhold vurderes ikke som kritiske for tilbuddets samlede kvalitet, men de markerer områder, hvor indsatsen kan styrkes yderligere.

BCG lægger vægt på vurderingerne fra Socialtilsynet og herunder de positive vurderinger af kompetencer og socialfagligt niveau. Udfordringerne vedr. uddannelse og beskæftigelse opleves i mange tilbud, men bør ikke desto mindre være et særskilt fokus særligt for veteraner med mindre komplekse problemer mhp. at understøtte recovery/rehabilitering.

Socialtilsynets vurderinger bør også fremadrettet indgå i VETC's samlede vurdering af den faglige indsats på tilbuddet. Det er dog vigtigt, at VETC herudover har blik for den særlige målgruppe og veteranernes særlige behov. Alternativt bør Socialtilsynets tilbud udvides, så der er særligt fokus på dette.

3 KFUM's SoldaterRecreation i Høvelte

Forsvarsministeriet yder et årligt tilskud på i 15,5 mio. kr. til KFUM's SoldaterMission til at drive de fjorten soldaterhjem i Danmark og i de danske lejre under internationale udsendelser. Som en del af denne opgave driver KFUM fem SoldaterRecreationer i forbindelse med udvalgte soldaterhjem.

SoldaterRecreationerne var KFUM's svar på et stigende behov for et midlertidigt tag over hovedet til veteraner. De fungerer i dag som et botilbud, hvor socialt udsatte veteraner kan bo i op til et år, med det dobbelte formål at sikre et midlertidigt trygt sted at bo og at skabe en bro til relevante sociale tilbud, herunder behandling, beskæftigelse og kommunal støtte.

Af den samlede bevilling er der i 2025 afsat 6,3 mio. kr. til aflønning af de ressourcepersoner, der dagligt støtter veteranerne i SoldaterRecreationerne.

Der blev i 2024 rejst kritik af indsatsen på flere SoldaterRekreationer og særligt tilbuddet i Høvelte, som er den største på landsplan og genstand for nærværende analyse.

På baggrund af kritikken bestilte KFUM et eksternt tilsyn fra Housing First Danmark, som pegede på en række væsentlige udfordringer ift. den faglige indsats og kompetencerne. I forlængelse heraf har KFUM udarbejdet handleplaner med fokus på bl.a. organisering, opkvalificering af personalet og styrket metodisk tilgang, herunder i forhold til visitation. Der er herudover netop gennemført et eksternt tilsyn ved Socialtilsynet. Både opdaterede planer og tilsynsrapporter indgår i BCG's vurdering.

3.1 Målgruppen

Målgruppen for KFUM's SoldaterRekreationer er beskrevet i partnerskabsaftalen. Heraf fremgår det, at tilbuddene retter sig mod tre målgrupper:

1. "Veteraner med lettere fysiske, psykiske og sociale udfordringer (fx boligløse, sygemeldte, ledige og skilsmisseramte)."
2. "Veteraner, der er hårdere ramt, og som har brug for psykologisk og/eller psykiatrisk behandling samtidig med opholdet. Veteranerne må som udgangspunkt ikke være aktivt misbrugende. Begge målgrupper forventes at profitere af et styrket fagligt koncept ved KFUM's SoldaterRekreationer, men særligt den anden målgruppe kalder på tilgangen af faglige ressourcer."
3. "Hertil kommer en tredje gruppe af psykisk sårbare veteraner, som har svære reaktioner efter udsendelse og ofte har et samtidig behov for psykiatrisk behandling og håndtering af rusmiddelafhængighed. Disse særligt sårbare veteraner er som udgangspunkt ikke omfattet af SoldaterRekreationernes målgruppe, men de kan have behov for ophold af akutkarakter, imens det rigtige tilbud findes."

Målgruppebeskrivelsen er således meget bred og særligt gruppe 2 og 3 har meget komplekse behov i lyset af tilbuddets karakter og faglige kompetencer. Dette har også været et væsentligt kritikpunkt i forhold til SoldaterRekreationen i Høvelte.

Det er her vigtigt at understrege, at tilbuddet som nævnt er vokset ud af et behov for at give veteraner tag over hovedet i en kortere periode og skabe kontakt til og koordinere sociale indsatser, men ikke yde sociale indsatser direkte. SoldaterRekreationen kan således anvendes ifm. udredning af behov og identifikation af et relevant tilbud. Det kan fx være Vesterhavsgaarden eller andre relevante tilbud afhængigt af veteranernes konkrete behov.

Det står samtidig beskrevet i aftalen, at pladserne på SoldaterRekreationerne som udgangspunkt er for op til et år.

Erfaringen er ifølge KFUM dog, at særligt Høvelte oplever, at de omkringliggende kommuner bruger tilbuddet som en billig løsning, når der ikke kan findes andre tilbud til veteraner, og bl.a. derfor er de tidsmæssige rammer for tilbuddet blevet udfordret.

Det anbefales, at målgruppen for KFUM's SoldaterRekreationer skærpes mhp. at understøtte en forventningsafstemning om indsatsen med bl.a. beboere og kommuner og sikre, at tilbuddet anvendes relevant mhp. den bedst mulige understøttelse af veteranernes behov. Her vurderes det relevant at etablere dette som en del af en samlet tilbudsvifte eller indsatstrappe på veteranområdet, som anbefalet i afsnit 2.1. Hvis det socialfaglige indhold og kompetencerne styrkes, som planlagt, kan det være relevant at overveje, om tilbuddet i SoldaterRekreationerne helt eller delvist skal forsøges godkendt efter Servicelovens § 107 og/eller § 110.

3.2 Visitation

KFUM er ansvarlig for visitationen til SoldaterRekreationerne. Tilsynet fra Housing First Danmark påpegede i september 2024 et fravær af en metodisk tilgang til visitation og opholdsplaner. Dette blev fremhævet som en væsentlig svaghed i indsatsen, idet vurderingen af veteranernes behov i for høj grad beroede på skøn og ikke på en dokumenteret metode. I forlængelse heraf opstillede KFUM i handleplanen for udvikling af SoldaterRekreationerne et mål om at implementere Intensive Case Management (ICM) i både visitation og opholdsplaner. Metoden er dog ikke fuldt implementeret.

BCG har i forbindelse med analysen gennemgået fem anonymiserede visitationsskemaer. Det fremgår heraf, at der anvendes en fast systematik ifm. visitationssamtalerne. Her belyses veteranens situation og ønsker til opholdet kortfattet. Samtalerne kommer omkring relevante aspekter vedr. fx bolig, økonomi og netværk – de er dog ret kortfattede bl.a. ift. veteranens ønsker for opholdet. Socialtilsyn Syd vurderer i oktober 2025 ligeledes, at proceduren for visitation er tilfredsstillende.

Det vurderes vigtigt fortsat at sikre en systematisk målgruppeafklaring og visitation til tilbuddet – dette vil kun blive mere vigtigt, hvis målgruppen skærpes. Derfor anbefales det, at planerne om implementering af ICM fastholdes og hurtigst muligt implementeres systematisk i den daglige praksis. Der bør følges op på implementeringen og anvendelsen af metoden i forbindelse med VETC's tilsyn. Konkret ifm. visitationen vurderes det relevant at anvende de aktuelle skemaer. Det anbefales dog at udvide beskrivelsen af veteranens situation og egne ønsker til opholdet.

3.3 Socialfagligt indhold

Partnerskabsaftalen fastslår, at personalet på SoldaterRekreationerne (ressourcepersoner) skal hjælpe veteranerne "til at få struktur på deres hverdag, sætte mål for deres udvikling og støtte op om eventuelle behandlingsforløb". Hensigten er således at støtte veteranerne i dagligdags funktioner som madlavning, personlig hygiejne og søvn, samt sikre en ansvarlig udflytning og koordinering med bl.a. familien, kommunen og VETC.

Der skal udarbejdes en handleplan for alle veteraner, som løbende følges op. Der er desuden krav om at inddrage samarbejdspartnere som lokale veterankoordinatorer og at udbygge de sociale aktiviteter – i højere grad også for veteranernes familier.

Opgaven med veteraner på SoldaterRekreationer løses i tæt samarbejde med de lokale soldaterhjemsledere og KFUM's Soldatermissions veteranfaglige leder.

Der er rejst kritik af, at det socialfaglige indhold nedprioriteres til fordel for et religiøst perspektiv.

Denne opfattelse deles dog ikke af de nuværende beboere eller medarbejdere, som beskriver, at tilbuddet drives med udgangspunkt i kristne værdier, uden at religionen opleves som påtrængende eller påtvunget.

Det gennemførte tilsyn fra Housing First Danmark angiver en række kritikpunkter vedr. det socialfaglige arbejde. På den baggrund har KFUM opstillet en handlingsplan, der bl.a. fastslår, at indsatsen skal tage udgangspunkt i Social- og Boligstyrelsens anbefalede tilgange: Recovery-orienteret Rehabilitering og Traumebevidst Tilgang. Herudover er det som nævnt hensigten at anvende ICM. Det angives ligeledes, at der skal indgå træning i mentaliseringspædagogik, ligesom alle medarbejdere skal have kursus i Low Arousal, psykiatri, PTSD og misbrug. Socialtilsynet understreger ligeledes, at det vil være hensigtsmæssigt at gennemføre implementeringen af disse metoder.

KFUM har tilkøbt ekstern konsulentbistand ved Housing First Danmark til at implementere anbefalinger og faglige metoder.

Med disse tiltag er det forventningen, at det socialfaglige indhold og kompetencerne vil styrkes betydeligt. Det er dog vigtigt, at der sker en systematisk implementering, som bør følges tæt i forbindelse med VETC's tilsyn. Dette kan alternativt følges op i systematiske tilsyn fra Socialtilsynet.

Det kan på den baggrund overvejes, om tilbuddet skal forsøges godkendt efter Servicelovens § 107 eller § 110. Her bør der dog indgå en vurdering af, om det aktuelle tilbud er særligt relevant for dele af den nuværende målgruppe, og derfor helt eller delvist bør fastholdes. Dette er i overensstemmelse med KFUM's egne overvejelser.

Opholdsplaner

Der stilles i partnerskabsaftalen krav om, at der skal arbejdes med handleplaner for den enkelte veteran og ske en løbende opfølgning.

BCG har i forbindelse med analysen gennemgået fem anonymiserede opholdsplaner. I praksis anvendes et fast skema, hvor veteranernes ønskede forandringer dokumenteres, og hvad de vurderer, der skal til for at opnå målene. Herudover angives hvad veteranens selv skal gøre for at opnå målene og hvad tilbuddet kan gøre for at støtte.

Opholdsplanerne tydeliggør således veteranens ønsker for opholdet – ofte at flytte i egen bolig og styrke relationer. De er dog ikke formuleret med veteranens egne ord og afspejler i høj grad otte faste temaer.

Både de nuværende og tidligere beboere beskriver, at opholdsplaner kun i begrænset omfang har været anvendt som et aktivt redskab, og at målene kun i mindre grad har fungeret som styring eller pejlemærke for opholdet. Nuværende beboere udtrykker dog efter samtaler med de nye medarbejdere positive forventninger til at kunne anvende disse mere aktivt fremadrettet.

Det anbefales at fastholde opholdsplanerne i alle forløb og styrke det borgerrettede element gennem anvendelse af veteranens egne formuleringer mhp. at sikre ejerskab. Det anbefales herudover at sikre, at planerne anvendes konsekvent i den daglige praksis samt evt. supplere disse med et enkelt redskab - fx WHO5 – til at måle trivsel.

Samarbejdsflader

Det er et særskilt mål med indsatsen på SoldaterRekreationen, at der skal etableres kontakt til relevante tilbud, fx kommune, læge, psykiatri, familie m.m. samt samarbejde med VETC.

Samarbejdet med VETC er uddybet i partnerskabsaftalen ift. tre niveauer: 1) sparring om den overordnede progression, metodeudvikling, personalsituation m.m. samt årlig opfølgning på effektmål. 2) Faglig sparring, hvor aktuelle problemer og tendenser ift. sager drøftes. 3) Samarbejde om konkrete enkeltsager.

Generelt opleves der et tæt samarbejde mellem SoldaterRekreationen og VETC. Samarbejdet med andre fagpersoner beskrives dog af både nuværende og tidligere beboere som udfordret bl.a. af en høj personalomsætning, hvilket KFUM arbejder med at reducere.

Det anbefales, at fastholde målene om koordination og samarbejde både med relevante fagpersoner i kommuner, psykiatri m.m. og med VETC.

3.4 Medarbejderne på SoldaterRekreationen i Høvelte

Partnerskabsaftalen forpligter KFUM til at ansætte en faglig leder, opnormere medarbejdergruppen til i alt fire årsværk på botilbuddet i Høvelte og gennemføre løbende faglig sparring og undervisning.

I praksis har det dog tidligere vist sig vanskeligt kontinuerligt at leve op til disse krav. Der har været stor udskiftning blandt både medarbejdere og ledere, hvilket også blev fremhævet i statusmødereferaterne og i tilsynsrapporten fra Housing First Danmark. Her er det beskrevet, hvordan en række medarbejdere blev opsagt, mens andre var sygemeldt som følge af det psykiske arbejdsmiljø, som også af veteranerne er beskrevet som udfordret.

Tilsynet fra Housing First Danmark pegede desuden på, at den tidligere medarbejdergruppe ikke havde specialiseret viden om veteraner eller PTSD, og at der manglede både funktionsbeskrivelser for leder og ressourcepersonale, introduktionsplaner for nye medarbejdere og en strategisk ramme for rekruttering. Disse forhold øgede risikoen forbundet med den høje personaleudskiftning.

KFUM har efterfølgende ændret organiseringen, så medarbejderne i SoldaterRekreationen er adskilt fra soldaterhjemmet, således at soldaterhjemslederen ikke længere har ledelsesansvar for veteranmedarbejderne. Samtidig er posten som veteranfaglig leder blevet styrket. Både medarbejdere og nuværende beboere er positivt stemte overfor denne reorganisering.

De nuværende medarbejdere tæller tre nyansatte fuldtidsansatte – to ansat i september 2025 og en i oktober 2025. De nye medarbejdere har relevante faglige profiler og erfaring – en socialrådgiver med erfaring fra myndighedsområdet og Forsvaret og to pædagoger med relevant erfaring fra botilbud, hvoraf en desuden har erfaring fra Forsvaret. Som tidligere nævnt er der ligeledes iværksat et arbejde med at styrke det faglige indhold og kompetencerne bl.a. gennem implementering af metoder og iværksættelse af efteruddannelse.

Ifølge statusopfølgning i april 2025 er flere af kurserne allerede afviklet, mens andre er planlagt i løbet af indeværende år. Kurserne indkøbes via eksterne udbydere, bl.a. Housing First Danmark, og omfatter både standardmetoder og kurser skræddersyet til KFUM's behov.

Socialtilsynet har i tilsynsrapport fra oktober 2025 vurderet, at den nye organisering er hensigtsmæssig, ligesom både den daglige leder og medarbejderne vurderes at besidde de rette faglige kompetencer. Socialtilsynet lægger dog i denne vurdering til grund, at de planlagte kurser og faglig sparring gennemføres.

Det vurderes, at der med implementeringen af de iværksatte og planlagte tiltag vil ske en betydelig styrkelse af kompetencerne og den faglige indsats. Det er vigtigt at fastholde fokus på implementeringen i hverdagen, og herunder at fremtidige nye medarbejdere ligeledes bør have en relevant baggrund ift. veteranernes konkrete behov. Det anbefales, at der løbende gøres status på medarbejdernes faglige baggrund og anciennitet på statusmøderne med VETC.

3.5 Socialfaglig rapportering, herunder effektmål

I aftalen med KFUM's Soldatermission er der fastsat krav til årlig rapportering og til konkrete effektmål. Ud over effektmålingerne skal KFUM hvert år afrapportere en række nøgledata: antal soldaterhjem i drift i Danmark og i internationale missioner (med periodeangivelse), besøgsstatistik for soldaterhjemmene i Danmark og udlandet, antal rekreationer og lejemål i Veteranbo samt antallet af veteraner i hvert af disse tilbud. Herudover skal der varigheden af veteranernes ophold og gennemsnittet heraf indberettes. For de internationale soldaterhjem gælder der desuden et særskilt krav om

brugerundersøgelser, hvor målet er, at mindst to tredjedele af besvarelsene tilkendegiver øget trivsel som følge af KFUM's tilstedeværelse.

Hertil kommer de eksplicite effektmål for rekreationerne, der omfatter:

- At veteranerne udvikler sig under opholdet, får det bedre psykisk og/eller fysisk og bliver styrket i deres evne til at tage ansvar for eget liv og trivsel.
- At udviklingen fastholdes efter udflytning til egen bolig.
- At veteranernes individuelle mål i handleplanerne opnås.
- At veteranernes familier oplever en forbedret relation.

Effektmålene er kvantificerede og måles aktuelt med anvendelse af forandringskompasset, der angiver veteranens vurdering af egen situation på en ti-trins skala inden for dimensioner som forsørgelse, økonomi, hverdagsliv, fysisk trivsel, psykisk trivsel og relationer. En stigning på to trin angiver her en markant forbedring i retning af øget stabilitet og selvstændighed.

Ved udflytning er målet, at mindst 60 pct. af veteranerne har opnået en sådan forbedring på mindst to af dimensionerne. Efter tre til seks måneder i egen bolig skal mindst 60 pct. af have fastholdt eller videreudviklet sig på disse dimensioner. Det er desuden et mål, at mindst 60 pct. af veteranerne opnår ét eller flere af de mål, der fastlægges i deres individuelle handleplaner. Endelig er målsætningen, at mindst 60 pct. af de adspurgte familiemedlemmer vurderer, at veteranen er bedre integreret i familiens dagligdag efter opholdet.

Til dokumentation anvendes en kombination af forandringskompasset, registreringsskemaer ved ind- og udflytning samt interviews med veteraner og pårørende for ca. 20 pct. af målgruppen.

Resultaterne af effektmålingerne viser en blandet udvikling. I rapporten for 2023 fremgår det, at KFUM opfylder de første tre effektmål om veteranernes udvikling under opholdet, fastholdelse af udviklingen efter udflytning samt opnåelse af individuelle mål i handleplanerne, men at der ikke var tilstrækkelige data til at vurdere målet om familiernes oplevelse. Andelene byggede dog alene på de veteraner, hvor der forelå data. I 2024 er rapporteringen ændret, så også "intet svar" indgår i datagrundlaget. Kombineret med lidt dårligere opfyldelse resulterede det i, at KFUM ikke længere lever op til effektmålene om udvikling under opholdet og fastholdelse efter udflytning. For målet om individuelle handleplaner fremgår det, at 61 pct. af veteranerne arbejder aktivt med deres opholdsplaner, hvilket kan tolkes som målopfyldelse. Der var i 2024 fortsat ikke et tilstrækkeligt datagrundlag til at konkludere noget om det fjerde effektmål om de pårørende.

KFUM er opmærksom på udfordringerne med effektmålene og forklarer desuden, at beboerne efter indflytning ofte falder flere trin på forandringskompasset i takt med at de bliver mere beviste om egne udfordringer.

Det anbefales, at der sker en forenkling af effektmålene med fokus på at arbejde med få mål, som både giver relevant viden til både SoldaterRekreationerne og til VETC samt er lette at anvende i praksis. Det vil være en fordel, hvis der arbejdes med samme metoder på tværs af tilbud i veteranindsatsen. Det kan som tidligere nævnt fx være gennem anvendelse af FIT eller FIT-inspirerede spørgsmål, der har fokus på, om borgeren oplever indsatsen som nyttig og har tillid til fagpersonerne. Det kan også overvejes at anvende et enkelt redskab til måling af trivsel fx WHO5. Herudover er det relevant at arbejde med mere enkle registreringer af, hvorvidt borgeren kan komme i og fastholde egen bolig, få og fastholde job samt reducere misbrug.

Desuden kan der også for SoldaterRecreationerne med fordel opstilles krav til rapporteringen af effektmålene med henblik på at sikre mulighed for at følge borgere over tid og følge udviklingen i tilbuddets praksis.

3.6 Veteranernes oplevelse af KFUM's SoldaterRecreation i Høvelte

Veteranernes egne oplevelser med indsatsen på KFUM's SoldaterRecreation i Høvelte er blevet belyst gennem telefoniske interviews med fem tidligere beboere udvalgt af VETC og interviews med de fire nuværende beboere. Samlet set omfatter interviewene dermed hovedparten af de tidligere og nuværende beboere.

Interviewene har til formål at belyse beboernes egne vurderinger af tilbuddets fysiske rammer, den socialfaglige indsats, medarbejdere og ledelse samt forbedringspunkter.

De nuværende beboere tæller både veteraner, som har boet på recreationen i kortere tid, og veteraner, som har boet på tilbuddet i flere år. Interviewene med tidligere og nuværende beboere – særligt de beboere, som har boet på tilbuddet i en længere periode – beskriver store forskelle på situationen før og efter den nylige omstrukturering.

Flere tidligere beboere fremhæver de fysiske rammer og hverdagen som et godt og roligt udgangspunkt med passende boliger, hvor mange netop ankommer for at løse en boligsituation og få mulighed for restitution. Andre understreger derimod, at hverdagen manglede struktur og tydelige rammer samt at aktiviteterne var varierende i kvalitet og bar præg af den store personaleomsætning.

De nuværende beboere beskriver en hverdagen præget af mere ro og tryghed. Aktiviteter som fællesspisning, fysiske aktiviteter og det nyligt indførte *Bål og Burger koncept* med beboere, andre veteraner og øvrige interessenter opleves som positivt. Enkelte efterspørger dog fortsat mere forudsigelighed og flere fælles aktiviteter, der kan understøtte fællesskabet.

Oplevelsen af medarbejderne og ledelsen varierer også betydeligt før og efter reorganiseringen. Tidligere beboere beskriver perioder med stor personaleudskiftning, uklar rollefordeling, udfordringer med faglighed samt manglende transparens og kommunikation fra ledelsen. De nuværende beboere beskriver de nye medarbejdere som imødekommende og fagligt kompetente, og bemærker at tilgængeligheden er forbedret med opdelingen af Soldaterhjemmet og -Recreationen. De oplever også at arbejdet med handleplaner er styrket. Den daglige leder opleves som nærværende og lydhør, og beboerne giver udtryk for, at kommunikationen generelt fungerer godt.

Tilsvarende opleves koordinationen til kommunerne styrket i den nye organisering, selvom flere peger på, at samarbejdet med eksterne aktører fortsat kan være en udfordring.

Generelt er beboerne tilfredse med boligforholdene. Der er dog en vis kritik af fællesfaciliteterne både inden- og udendørs blandt veteranerne, som savner et dedikeret samlingspunkt. Der arbejdes aktuelt på etablering af nye udendørs fællesarealer, herunder shelter, pavilloner og bålsted.

Samlet set tegner interviewene et billede af, at ændringerne har styrket tilbuddet, og beboerne har generelt tillid til, at stedet bevæger sig i en positiv retning med fortsat fokus på struktur, faglighed og trivsel.

3.7 Tilsyn med KFUM's SoldaterRekreationen i Høvelte

Da SoldaterRekreationerne ikke er godkendt efter Serviceloven, blev der frem til 2024 udelukkende gennemført socialfaglige tilsyn fra VETC.

KFUM og VETC besluttede i fællesskab i efteråret 2024, at KFUM skulle indkøbe et eksternt tilsyn af SoldaterRekreationen i Høvelte fra Housing First Danmark på baggrund af en række klager fra både beboere og medarbejdere. Herefter er der sidenhen gennemført tilsyn fra Socialtilsynet, der netop er af-rapporteret og ligeledes indgår i nærværende analyse.

Tilsyn fra Veterancentret

Partnerskabsaftalen fastslår, at VETC har ansvar for at føre tilsyn med, at midlerne anvendes efter formålet. Herudover er tilsynet dog kun beskrevet i generelle vendinger.

I høj grad hviler tilsynet i høj grad på statusrapporter fra tilbuddet og dialog på statusmøderne, der har en fast agenda, samt uformelle samtaler med enkelte beboere.

Sammenfattende betyder dette, at VETC har en bred tilsynskompetence, men at tilsynet aktuelt i mindre grad bygger på et solidt grundlag og fast systematik. Uanset om der fremadrettet tilkøbes eksternt tilsyn anbefales det, at der udvikles et fast koncept for tilsyn, der både bygger på opfølgning på effektmål, statusrapportering fra tilbuddet (med mulighed for at VETC kan stille særlige spørgsmål, som skal besvares i disse), overblik over medarbejderes uddannelsesbaggrund og anciennitet, gennemgang af udvalgte opholdsplaner og faglig dokumentation samt dialog med veteraner og medarbejdere, som er udvalgt på forhånd af VETC. Interviewene skal bl.a. belyse relevansen af den faglige indsats og oplevelsen af miljøet. Konceptet kan med fordel anvendes bredt ifm. tilsyn på VETC's tilbud.

Som alternativ til VETC's tilsyn kan det overvejes at gennemføre systematiske tilsyn fra Socialtilsynet, med fokus på de særlige aktiviteter og kompetencer på veteranområdet. Dette bør dog suppleres med systematisk rapportering på kontraktmål.

Eksterne tilsyn

På baggrund af kritik i medierne og fra beboere i Høvelte bestilte KFUM i dialog med VETC i 2024 et eksternt tilsyn fra Housing First Danmark, der identificerede væsentlige udfordringer i organisering, faglighed og ledelse. I forlængelse heraf er der som nævnt udarbejdet handleplaner for opkvalificering af personalet og styrket metodisk tilgang, og i oktober 2025 er der indkøbt et tilsyn fra Socialtilsynet.

Housing First Danmark konstaterede bl.a., at kvaliteten af indsatsen i Høvelte samlet set var utilfredsstillende og ikke levede op til intentionerne i partnerskabsaftalen med VETC. Der var risiko for, at veteranernes behov ikke blev imødekommet tilstrækkeligt, og at de rammer, som skulle skabe tryghed og stabilitet, i stedet bidrog til uforudsigelighed og mistillid. Det vurderes, at udfordringerne ikke skyldes enkeltstående fejl, men snarere fraværet af en klar faglig strategi, bæredygtige strukturer og kompetenceudvikling.

Sidenhen har KFUM arbejdet med en plan for udvikling af den faglige indsats og medarbejdernes kompetencer.

Det efterfølgende tilsyn fra Socialtilsynet er generelt positivt, og det vurderes, at den nye organisering er hensigtsmæssig, og at ledelsen har de fornødne faglige, menneskelige og erfaringsmæssige kvalifikationer. Desuden vurderes det, at de faglige profiler i den nuværende medarbejdergruppe matcher veteranernes behov, og at de planlagte kurser i TBT, Recovery-orienteret rehabilitering, PTSD og Low Arousel er hensigtsmæssige.

Rapporten retter en vis kritik af de fysiske rammer, som beskrives som rodede, slidte og kompakte, og understreger, at det er centralt, at de planlagte ændringer af de udendørs rammer – etablering af paviljoner, shelters og bålplads – gennemføres, samt at der sikres et indendørs samlingspunkt for veteranerne.

I lyset af den fremsatte kritik vurderes det centralt, at implementeringen af metoder og kompetenceudvikling fastholdes, som beskrevet i handleplanen og den nyeste tilsynsrapport. Herudover anbefales det, at der sker en løbende opfølgning på implementering og resultater i forbindelse med tilsyn fra VETC. Det vurderes således væsentligt, at der fastholdes tilsyn ved VETC med henblik på at sikre, at indsatsen er relevant og målrettet veteranernes særlige behov.

Alternativt kan der som nævnt ovenfor gennemføres systematiske tilsyn fra Socialtilsynet med fokus på de særlige aktiviteter og kompetencer på veteranområdet.

4 Bilag – datagrundlag

Den socialfaglige analyse bygger på et omfattende skriftligt materiale, dialog med både Vesterhavsgaarden, KFUM's Soldatermission og VETC samt interview med udvalgte borgere m.m.

Det skriftlige materiale omfatter bl.a.:

- Kontrakten med Fonden Kvadderkjær om driften af Vesterhavsgaarden med bilag, bl.a. kravspecifikationer, fondens tilbud og beskrivelse af samarbejdsorganisationen.
- Partnerskabsaftalen med KFUM's Soldatermission om styrkelse af KFUM's SoldaterRekreationer.
- Retningslinjer for tilskuddene til begge botilbud knyttet til Finanslovene for 2023, 2024 og 2025.
- Referater af tilsyns- og statusmøder mellem botilbuddene og Veterancentret.
- Tilsynsrapporter fra Socialtilsyn Midt og Nord om Vesterhavsgaarden.
- Afdækning af forholdene på KFUM's SoldaterRekreation i Høvelte, Housing First Danmark.
- Kvalitetsvurdering af KFUM's SoldaterRekreation i Høvelte, oktober 2025, Socialtilsyn Syd, konsulentbistand under STS+
- Anonymiserede visitationsgrundlag, opholdsplaner/udviklingsplaner fra begge botilbud.
- Øvrig skriftlig korrespondance, mellem botilbuddene og fx Veterancentret, revisor og Socialtilsynet.

Derudover indgår baggrundsmateriale, herunder:

- Artikler og medieomtale, bl.a. i Olfi og Politikken.
- Klagesager fra en række kommuner.
- Klager en tidligere ansat på KFUM's SoldaterRekreation i Høvelte.
- Klager fra flere veteraner om hvert botilbud.

Der er gennemført interview med:

- Syv nuværende beboere på Vesterhavsgaarden.
- Syv tidligere beboere på Vesterhavsgaarden.
- Medarbejdere og ledelse på Vesterhavsgården.
- Fire nuværende beboere på KFUM's SoldaterRekreation i Høvelte.
- Fem tidligere beboere på KFUM's SoldaterRekreation i Høvelte.

- Medarbejdere og ledelse KFUM's SoldaterRecreation i Høvelte.
- Veteracentret.
- Forsvarsministeriet.
- Journalisten bag artiklerne i Olfi.
- Tidligere medarbejder i KFUM's SoldaterRecreation i Høvelte.

Samlet set vurderes dette at give et dækkende billede af både de kontraktlige rammer, den faktiske praksis og de eksterne vurderinger af de to tilbud.